

Міністерство освіти і науки України

ОДЕСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ

Архітектурно художній інститут
Кафедра містобудування

СИЛАБУС
освітнього компонента – ВК 5
Навчальна дисципліна
Благоустрій та озеленення міських територій

Освітній рівень	другий (магістерський)	
Програма навчання	вибіркова	
Галузь знань	19	Архітектура та будівництво
Спеціальність	191	Архітектура та містобудування
Освітня програма	ОПП «Дизайн архітектурного середовища»	
Обсяг дисципліни	4 кредити ECTS (120 академічних годин)	
Види аудиторних занять	Лекції, практичні заняття	
Індивідуальні та (або) групові завдання	РГР	
Форми семестрового контролю	Залік	

Викладач:

Белікова Марія **Володимирівна**, ст. викладач кафедри містобудування,
maria_belikova@ukr.net

В процесі вивчення даної дисципліни студенти ЗНАЙОМЛЯТЬСЯ З ОСНОВАМИ БЛАГОУСТРОЮ ТА ОЗЕЛЕНЕННЯ МІСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ, ТЕОРІЄЮ Й ПРАКТИКОЮ РОЗВИТКУ ЦЬОГО НАПРЯМУ ТА НАБУВАЮТЬ НАВИЧКИ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЩОДО ПРОЕКТУВАННЯ БЛАГОУСТРОЮ МІСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ, А ТАКОЖ ПІДБОРУ РОСЛИННОСТІ. Здатність володіти основами благоустрою та озелененням міських територій, охорони та відновленням порушених ландшафтів.

Наприклад: Вміння розробити проект благоустрою міської вулиці, прибудинкової території, території громадського користування з урахуванням сучасних тенденцій та дійсними нормативами. **Передумовами для вивчення дисципліни є набуття теоретичних знань та практичних навичок за такими дисциплінами:** архітектурне проектування, містобудівне проектування, історія архітектури та містобудування, проектування містобудівних ландшафтів, ландшафтна архітектура.

Диференційовані результати навчання:

знати:

- компоненти міського ландшафту, сучасні технології, що застосовуються для озеленення та благоустрою міських територій;
- основні закономірності сприйняття ландшафтних композицій, а також нормування міських насаджень;

розуміти:

- основні закономірності сприйняття ландшафтних композицій;
- навички архітектурного та містобудівного проектування
- етапи проектування благоустрою території;
- склад проекту благоустрою території;

володіти:

- навиками архітектурного та містобудівного проектування;
- базовими знаннями нормативних документів;
- базовим знанням дендрології;

вміти:

- проектувати об'єкти ландшафтної архітектури в міському середовищі;
- розробити проект благоустрою території громадського користування з урахуванням сучасних тенденцій та дійсними нормативами;
- мати навички в організації відкритих просторів і житлового середовища.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ п/п	Назва тем	Кількість годин			
		лекції	практичні	лабораторні	самостійна
1.1	Тема 1. Благоустрій та озеленення міських територій. Основні поняття. Графічний аналіз архітектурного середовища. Замальовки, фото фіксація, побудова розгорток та перспектив ділянки проектування та оточуючого середовища	2	4		10
1.2	Тема 2. Аналіз існуючої містобудівної ситуації. Пішохідна та транспортна схеми, функціональний аналіз, аналіз системи озеленення містобудівного об'єкта, який досліджується. Соціально-економічний аналіз сучасного стану містобудівного об'єкту, Архітектурно-емоційне сприйняття містобудівного об'єкта, який досліджується	2	2		10
1.3	Тема 3. Проектування пішохідної та транспортної схеми містобудівного об'єкту. Взаємодія арх.об'єктів з поверхнею землі.	2	2		10
1.4	Тема 4. Проектування ескізних пропозицій архітектурно-планувальних рішень.	2	4		10
1.5	Тема 5. Визначення об'ємно-просторової композиції та архітектурного масштабу об'єкту проектування	4	2		4
1.6	Тема 6. Проектування генерального плану території, зелених насаджень.	2	4		26
1.7	Тема 7. Перетворені форми рельєфу, як частина архітектурного простору .Рослинність в якості компонента природно-архітектурного простору .Будівля і водні компоненти ландшафту .Дизайн поверхні землі. Дизайн форм рельєфу .Дизайн форм рослинності	2	4		10
1.8	Захист РГР		2		
	Всього	16	24		80

Критерії оцінювання та засоби діагностики

Мінімальний та максимальний рівень оцінювання щодо отримання «заліку» за навчальною дисципліною «Благоустрій та озеленення міських територій» складає 60 балів та 100 балів відповідно і може бути досягнений наступними засобами оцінювання:

Засоби оцінювання		Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів
Засоби оцінювання	Кількість у семестрі		
Розрахунково-графічна робота	1	40	60
Контроль знань:			
- Поточний контроль знань (контрольні питання)		20	40
- Підсумковий (семестровий) контроль знань	1		
Разом		60	100

Розрахунково-графічна робота з теми «Проектування озеленення міського ландшафту» складається з креслень, що формують аналітичну частину проекту та креслень, що формують проектну частину проекту, а саме: опорного плану, схем, фото фіксації містобудівного об'єкту, що досліджується; генерального плану, схем містобудівного об'єкту, розрізів алей, доріг, окремих конструктивних вузлів, малих архітектурних форм та розрахунку техніко економічних показників.

Робота складається з двох частин: розрахункової та графічної і виконується у вигляді графічної частини – 2 аркуша формату А1 (1 лист – науково-дослідна частина, 1 лист – проектна частина). У разі необхідності проект може бути доповнений робочими кресленнями проєктованого об'єкта.

Методичні рекомендації щодо виконання курсового проєкту представлені в методичних вказівках до виконання курсового проєкту з дисципліни «Благоустрій та озеленення міських територій» на тему: «Проектування озеленення міського ландшафту» для студентів освітнього рівня – магістр, спеціальності 191 – Архітектура та містобудування, спеціалізація «Містобудування». (10)

Перелік питань до заліку:

1. Що належить до елементів благоустрою населених пунктів?
2. Елементи і компоненти ландшафтної архітектури?
3. Що входить в поняття Дизайн на поверхні землі?
4. Що входить в поняття Дизайн форм рельєфу?
5. Які Ви знаєте форми і яруси рослинності?
6. Які бувають водні компоненти міського ландшафту?
7. Поняття Світловий дизайн міських відкритих просторів? Які бувають яруси світла (освітлення)?
8. Малі форми і облаштування місць для відпочинку в міському середовищі.

Основні прийоми формування італійського саду?

10. Основні прийоми формування французького саду?

11. Основні прийоми формування англійського саду?

12. Основні прийоми формування дорожньої мережі?

13. Вплив природно-кліматичних умов на формування об'єктів ландшафтного проектування.

Підсумковий контроль знань проводиться для студентів, що не змогли з будь яких причин набрати необхідну кількість балів, або для студентів, що бажають збільшити вже набрану кількість балів. Підсумковий контроль знань здійснюється у вигляді усної бесіди з викладачем (комісією викладачів) по тематиці навчальної дисципліни.

Інформаційне забезпечення

Основна література

1. Закон України «Про благоустрій населених пунктів» 2807-15
2. Правила утримання зелених насаджень в населених пунктах України. Наказ Міністерства будівництва, архітектури та житлокомгоспу України № 105 від 10.04.2006
3. Всеобщая история архитектуры / В 12 томах / М., Стройиздат, 1975
4. Пам'ятки архітектури та містобудування України: Довід. Держ. реєстру над. культ. надбання / В.В. Вечерський, О.М. Годованюк, Є.В.Тиманович та ін.; За ред. А.П. Мардера та В.В. Вечерського, - К., : Техніка, 2000.- 300с.
5. Стивен Адамс. Движение искусства и ремесел. М.Радуга, 2000-120с.
6. Нефедов В. А. Ландшафтный дизайн и устойчивость среды / В. А. Нефедов. – Санкт-Петербург: Полиграфист, 2002. - 295с.
7. Гутнов А. Э. Эволюция градостроительства. – М.: Стройиздат, 1984.
8. Иодо И. А., Потаев Г. А. Градостроительство и территориальная планировка. – Ростов-н/Д.: Феникс, 2008
9. Линч К. Образ города / Пер. с англ. Под ред. А.В. Иконникова.- М.: Стройиздат, 1982-328 с.
10. Методичні рекомендації що до виконання курсового проекту представлені в методичних вказівках до виконання курсового проекту з дисципліни «Благоустрій та озеленення міських територій» на тему: «Проектування озеленення міського ландшафту» для студентів освітнього рівня - магістр, спеціальності 191 -Архітектура та містобудування, спеціалізація «Містобудування».

Допоміжні джерела інформації

11. Бакутис В. Э., Горохов В. А., Лунц Л. Б. и др. Инженерное благоустройство городских территорий. – М: Стройиздат, 1979.
12. Вергунов А. П., Денисов М. Ф., Ожегов С. С. Ландшафтно-проектирование. – М.: Высшая школа, 1991.
13. Владимиров В. В. Управление градостроительством и территориальным развитием. – М., 2000.
14. Залеская Л. С, Микулина Е. М. Ландшафтная архитектура. – М., 1979.
15. Калмет Х. Ю. Жилая среда для инвалидов. – М., 1990.
16. Касьянов В. Ф. Реконструкция жилой застройки городов. – М.: Изд.

АСВ, 2002.

17. Коган Л. Б. Социально-культурные функции города и пространственная среда. – М.: Стройиздат, 1982.

18. Крашенинников А. В. Жилые кварталы. – М.: Высшая школа, 1988.

19. Лавров В. А. Развитие планировочной структуры исторически сложившихся городов. – М.: Стройиздат, 1977.